

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Національного
агентства з питань
запобігання корупції
17 березня 2020 року № 102/20

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
21 квітня 2020 р.
за № 361/34644

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ **про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань** **запобігання та виявлення корупції**

I. Загальні положення

1. Це Типове положення визначає завдання, функції та права уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції (далі - уповноважений підрозділ (уповноважена особа)).

2. У цьому Типовому положенні терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі України «Про запобігання корупції» (далі - Закон).

3. Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) утворюється як самостійний та функціонально незалежний структурний підрозділ (уповноважена особа) відповідно до частини першої статті 13¹ Закону.

4. Керівник державного органу, органу влади Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування, територіального (міжрегіонального) органу, підприємства, установи, організації, що належать до сфери управління державного органу, державного цільового фонду (далі - відповідальний суб'єкт), забезпечує гарантії незалежності уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) від впливу чи втручання у його (її) роботу.

Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) забезпечується окремим службовим приміщенням, матеріально-технічними засобами, необхідними для виконання покладених на нього (неї) завдань.

5. Втручання у діяльність уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) під час здійснення ним (нею) своїх повноважень, а також покладення на уповноважений підрозділ (уповноважену особу) обов'язків, що не належать або виходять за межі його (її) повноважень чи обмежують виконання покладених на нього (неї) завдань, забороняються. На уповноважений підрозділ місцевої державної адміністрації може покладатися виконання інших функціональних обов'язків, які не перешкоджають діяльності із запобігання та виявлення корупції.

У разі відсутності уповноваженої особи у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, перебуванням у відпустці та з інших причин, її обов'язки виконує інша особа (за її згодою), визначена керівником відповідального суб'єкта.

6. Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, а також указами Президента України і постановами Верховної Ради України, актами Кабінету Міністрів України, іншими нормативно-правовими актами, у тому числі цим Типовим положенням.

7. Працівникам уповноваженого підрозділу (уповноваженій особі) забороняється розголошувати інформацію з обмеженням доступом, отриману у зв'язку із виконанням службових обов'язків, крім випадків, встановлених законом.

II. Основні завдання, функції та права уповноважених підрозділів **(уповноваженої особи)**

1. Основними завданнями уповноважених підрозділів (уповноваженої особи) є:

1) розроблення, організація та контроль за проведенням заходів щодо запобігання корупційним правопорушенням та правопорушенням, пов'язаним з корупцією;

2) організація роботи з оцінки корупційних ризиків у діяльності відповідального суб'єкта, підготовки заходів щодо їх усунення, внесення керівнику такого відповідального суб'єкта відповідних пропозицій;

3) надання методичної та консультаційної допомоги з питань додержання законодавства щодо запобігання корупції;

4) здійснення заходів з виявлення конфлікту інтересів, сприяння його врегулюванню, інформування керівника відповідального суб'єкта та Національного агентства про виявлення конфлікту інтересів та заходи, вжиті для його врегулювання;

5) перевірка факту подання суб'єктами декларації та повідомлення Національного агентства про випадки неподання чи несвочасного подання таких декларацій у визначеному відповідно до Закону порядку;

6) здійснення контролю за дотриманням антикорупційного законодавства, у тому числі розгляд повідомлень про порушення вимог Закону, у тому числі на підвідомчих підприємствах, в установах та організаціях (далі - юридичні особи);

7) забезпечення захисту працівників, які повідомили про порушення вимог Закону, від застосування негативних заходів впливу з боку керівника або роботодавця відповідно до законодавства щодо захисту викривачів;

8) інформування керівника відповідального суб'єкта, Національного агентства, інших спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції про факти порушення законодавства у сфері запобігання і протидії корупції.

2. Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) відповідно до покладених на нього (неї) завдань:

- 1) здійснює заходи щодо запобігання та виявлення порушень вимог Закону;
- 2) розробляє проєкти актів з питань запобігання та виявлення корупції відповідального суб'єкта;
- 3) організовує роботу з оцінки корупційних ризиків у діяльності відповідального суб'єкта, підготовки заходів щодо їх усунення, вносить керівнику такого відповідального суб'єкта пропозиції щодо таких заходів;
- 4) забезпечує підготовку антикорупційної програми відповідального суб'єкта, змін до неї, подання її на погодження та моніторинг її виконання;
- 5) здійснює підготовку звітів за результатами періодичного перегляду та оцінки виконання антикорупційної програми, а також надає пропозиції щодо внесення змін до антикорупційної програми за результатами такого періодичного перегляду;
- 6) надає структурним підрозділам та їх працівникам методичну та консультативну допомогу з питань додержання законодавства щодо запобігання корупції;
- 7) вживає заходів з виявлення конфлікту інтересів та сприяє його врегулюванню, інформує керівника відповідального суб'єкта та Національне агентство про виявлення конфлікту інтересів та заходи, вжиті для його врегулювання;
- 8) проводить перевірку факту подання суб'єктами декларацій, які працюють у відповідальному суб'єкті (працювали або входять чи входили до складу утвореної у відповідальному суб'єкті конкурсної комісії, до складу Громадської ради доброчесності), відповідно до частини другої статті 49 Закону декларацій та повідомляє Національне агентство про випадки неподання чи несвочасного подання таких декларацій у визначеному законодавством порядку;
- 9) надає консультативну допомогу в заповненні декларацій особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;
- 10) організовує роботу внутрішніх каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень вимог Закону, отримує та організовує розгляд повідомленої через такі канали інформації;
- 11) співпрацює з викривачами, забезпечує дотримання їхніх прав та гарантій захисту, передбачених Законом;
- 12) надає працівникам відповідального суб'єкта або особам, які проходять у них службу чи навчання або виконують певну роботу, методичну допомогу та консультацію щодо здійснення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону та захисту викривачів, проводить внутрішні навчання з цих питань;
- 13) здійснює перевірку повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, отриманих через внутрішні та регулярні канали повідомлень, у терміни, передбачені Законом;
- 14) інформує керівника відповідального суб'єкта, Національне агентство, інших спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції про факти, що можуть свідчити про вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень та інших порушень вимог Закону працівниками відповідального суб'єкта;
- 15) у разі отримання офіційної інформації стосовно вчинення працівником відповідального суб'єкта корупційного правопорушення або правопорушення, пов'язаного з корупцією, здійснює моніторинг офіційного вебпорталу «Судова влада України», Єдиного державного реєстру судових рішень з метою отримання інформації щодо результатів розгляду відповідної справи судом;
- 16) повідомляє у письмовій формі керівника відповідального суб'єкта про вчинення корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією, та інших порушень вимог Закону працівниками відповідального суб'єкта з метою забезпечення дотримання відповідальним суб'єктом вимог частин другої, четвертої та п'ятої статті 65 Закону;
- 17) інформує Національне агентство у разі ненаправлення кадровою службою відповідального суб'єкта завіреної в установленому порядку паперової копії розпорядчого документа про накладення дисциплінарного стягнення та інформаційної картки до розпорядчого документа про накладення (скасування розпорядчого документа про накладення) дисциплінарного стягнення на особу за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень для внесення до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення;
- 18) організовує роботу та бере участь у службовому розслідуванні, яке проводиться з метою виявлення причин та умов, що призвели до вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення або невиконання вимог Закону в інший спосіб, за поданням спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції або приписом Національного агентства;
- 19) веде облік працівників відповідального суб'єкта, притягнутих до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією;
- 20) візує проєкти наказів (розпоряджень) з основної діяльності, адміністративно-господарських питань, а також проєкти наказів (розпоряджень) з кадрових питань (особового складу) залежно від їх видів;

21) щорічного надає Національному агентству інформацію щодо діяльності уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) з питань запобігання та виявлення корупції та інформацію щодо уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) з питань запобігання та виявлення корупції.

Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) територіальних (міжрегіональних) органів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, інших державних органів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, районних державних адміністрацій щорічного надсилає інформацію щодо діяльності уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) та щодо уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) до відповідних міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, інших державних органів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, обласних державних адміністрацій.

Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, інших державних органів, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, обласних державних адміністрацій надають до 10 лютого та до 10 серпня звітного року зведену інформацію щодо діяльності уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) та щодо уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) до Національного агентства в розрізі центрального апарату та його територіальних (міжрегіональних) органів, районних державних адміністрацій;

22) щороку до 15 лютого року, наступного за звітним, здійснює заходи з організації подання до Національного агентства інформації, необхідної для підготовки національної доповіді щодо реалізації засад антикорупційної політики відповідно до статті 20 Закону;

23) взаємодіє з уповноваженими підрозділами (уповноваженими особами) інших відповідальних суб'єктів, Національним агентством, іншими спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції;

3. Уповноважений підрозділ (уповноважена особа) з метою виконання покладених на нього (неї) завдань має право:

1) витребувати, відповідно до пункту 1 частини другої статті 53⁹ Закону, від інших структурних підрозділів відповідального суб'єкта документи, у тому числі ті, що містять інформацію з обмеженим доступом (крім державної таємниці), та робити чи отримувати їх копії;

2) викликати та опитувати осіб, дії або бездіяльність яких стосуються повідомлених викривачем фактів, у тому числі керівника, заступників керівника відповідального суб'єкта;

3) звертатися до Національного агентства щодо порушених прав викривача, його близьких осіб;

4) виконувати інші визначені Законом повноваження, спрямовані на всебічний розгляд повідомлень викривачів та захист їхніх прав і свобод;

5) отримувати від посадових та службових осіб відповідального суб'єкта письмові пояснення з приводу обставин, що можуть свідчити про порушення вимог Закону щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів та інших передбачених вимог та обмежень;

6) мати доступ до документів та інформації, розпорядником яких є відповідальний суб'єкт, з урахуванням обмежень, встановлених законом;

7) брати участь та проводити для працівників відповідального суб'єкта внутрішні навчання, а також ініціювати проведення нарад з питань запобігання і виявлення корупції;

8) здійснювати контроль за дотриманням антикорупційного законодавства, у тому числі розгляд повідомлень про порушення вимог Закону, у тому числі в юридичних особах;

9) надсилати за підписом керівника відповідального суб'єкта запити до територіальних (міжрегіональних) органів, юридичних осіб, що належать до сфери управління відповідального суб'єкта, з метою отримання від них інформації та матеріалів, необхідних для виконання покладених на уповноважений підрозділ (уповноважену особу) завдань;

10) вносити подання керівнику відповідального суб'єкта про притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності на виконання повноважень у сфері захисту викривачів;

11) ініціювати перед керівником відповідального суб'єкта питання проведення перевірки організації роботи із запобігання і виявлення корупції в територіальних (міжрегіональних) органах та юридичних особах, що належать до сфери управління відповідального суб'єкта;

12) проводити аналіз потенційних та наявних контрагентів відповідального суб'єкта та надавати інформацію про них керівнику відповідального суб'єкта.

III. Керівник уповноваженого підрозділу (уповноважена особа)

1. Уповноважений підрозділ очолює керівник, який призначається на посаду та звільняється з посади в порядку, передбаченому законодавством.

2. Керівник уповноваженого підрозділу:

1) здійснює керівництво його діяльністю, організовує, спрямовує і контролює роботу підрозділу;

2) визначає основні напрями діяльності уповноваженого підрозділу відповідно до завдань та функцій, визначених цим Типовим положенням;

3) забезпечує взаємодію з іншими структурними підрозділами відповідального суб'єкта, спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції;

4) організовує розробку проектів актів та інших організаційно-розпорядчих документів з питань, що належать до компетенції уповноваженого підрозділу, підготовку та проведення аналітичної і методичної роботи з питань запобігання і виявлення корупції;

5) підписує та направляє повідомлення до спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції щодо порушень вимог Закону працівниками відповідального суб'єкта, в тому числі керівником відповідального суб'єкта;

6) подає відповідно до законодавства пропозиції керівникові відповідального суб'єкта про вдосконалення організаційної структури уповноваженого підрозділу, заохочення, нагородження державними нагородами та відзнаками працівників уповноваженого підрозділу;

7) забезпечує належне виконання завдань, покладених на уповноважений підрозділ.

3. Керівник уповноваженого підрозділу (уповноважена особа) забезпечує своєчасність та повного виконання завдань та обов'язків уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи).

4. Керівник уповноваженого підрозділу (уповноважена особа) підзвітний і підконтрольний керівникові відповідального суб'єкта.

Керівник уповноваженого підрозділу (уповноважена особа) територіального (міжрегіонального) органу, юридичної особи, що належать до сфери управління відповідного відповідального суб'єкта, підзвітний і підконтрольний керівникові відповідного міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади або державного органу.

5. Керівник уповноваженого підрозділу має визначити окрему особу, відповідальну за реалізацію повноважень із захисту викривачів.

6. Керівник уповноваженого підрозділу (уповноважена особа) державного органу, юрисдикція якого поширюється на всю територію України, може бути звільнений за ініціативою керівника, за умови надання згоди Національним агентством у встановленому законодавством порядку.

**Керівник
Департаменту організації
роботи із запобігання
та виявлення корупції**

С. Деркач